

Sygn. akt II Cz 673/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marzenna Ernest

SO Wiesława Buczek - Markowska (spr.)

SO Mariola Wojtkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2014 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. O.

przeciwko Gminie M. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie w punkcie III w przedmiocie kosztów postępowania, sygn. akt I C 691/12

postanawia:

I. **oddalić zażalenie;**

II. **zasądzić od powoda W. O. na rzecz pozwanej Gminy M. S. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie: (1) umorzył postępowanie w sprawie; (2) zwrócił powodowi W. O. od (...) Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 175 zł tytułem połowy uiszczonej opłaty od pozwu; (3) zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu Sąd Rejonowy wskazał, że uzasadnia je treść art. 203 § 2 w zw. z art. 98 k.p.c. W odniesieniu do odpowiedzialności z tytułu kosztów procesu, cofnięcie pozwu traktowane jest jako przegranie sprawy, chyba że wywołane było zaspokojeniem roszczenia powoda w toku procesu. Skoro powód cofnął pozew po złożeniu przez pozwaną odpowiedzi na pozew, w oparciu o którą należałoby uznać, że roszczenie powoda jest bezpodstawne, to niewątpliwie musi być uznany za osobę przegrywającą sprawę. Nadto pozwana celem sformułowania odpowiedzi na pozew skorzystała z pomocy fachowego pełnomocnika, więc brak jest podstaw do odmówienia jej prawa do żądania zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, zarzucając mu bezzasadne niezastosowanie art. 102 k.p.c. podczas gdy w rozpoznawanej sprawie zachodzą szczególne okoliczności przemawiające za nieobciążaniem powoda kosztami zastępstwa procesowego w całości. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nieobciążanie powoda kosztami zastępstwa adwokackiego w kwocie 1 200 zł.

W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwany nigdy nie odpowiedział na przedsądowe wezwania do zapłaty ani na żadne inne pismo, w którym powód dążył do polubownego zakończenia sporu. Tym samym swoim zachowaniem dał powód do wytoczenia powództwa. Ponadto skarżący podniósł, iż pozwany nie przedstawił żadnych dowodów świadczących o tym, że poniósł dodatkowe koszty związane z niniejszą sprawą. Zdaniem powoda, pozwany korzysta ze stałej obsługi prawnej, która nie generuje żadnych dodatkowych kosztów zależnych od ilości spraw. Powód podniósł, że nakład pracy pełnomocnika nie był znaczny bowiem nie przeprowadzono postępowania dowodowego w jakiegokolwiek części.

W odpowiedzi na zażalenie pozwanej (powódki wzajemnej) powódka (pозwana wzajemna) wniosła o jego oddalenie oraz zasądzenie od skarżącej na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych, wskazując na prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

W niniejszej sprawie istota sporu sprowadzała się do oceny czy zachodzą podstawy do nieobciążenia pozwanej kosztami wywołanymi wniesionym przez nią powództwem, które to powództwo zostało przez powoda cofnięte po doręczeniu pozwu stronie przeciwnej i po złożeniu odpowiedzi na pozew. Nie ulega wątpliwości, a czego skarżący nie kwestionuje, iż w sytuacji cofnięcia pozwu, zasadą powinno być obciążenie powoda jako cofającego pozew, skoro cofnięcie nie nastąpiło w związku ze spełnieniem świadczenia.

W niniejszej sprawie natomiast, w ocenie skarżącego, zachodziły podstawy do odstąpienia od obciążania powoda kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c.

Przepis art. 102 k.p.c. pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu. Do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku, powinien być oceniony z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażany jest pogląd, iż przepis art. 102 k.p.c. przyznaje sądowi uprawnienie o charakterze dyskrecyjnym. Zasadność skorzystania bądź nieskorzystania z tego uprawnienia może być objęta kontrolą sądu wyższego rzędu wyjątkowo; ewentualna zmiana zaskarżonego orzeczenia o kosztach powinna być dokonywana m.in., gdy ocenie przeprowadzonej przez sąd niższej instancji można przypisać cechy dowolności a także gdy zastosowanie wzmiankowanego przepisu nie zostało w ogóle uzasadnione (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia (...)r., sygn. (...))

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy, Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, który nie uznał stanowiska powoda i choć nie odniósł się do całości podniesionej przez niego argumentacji, rozstrzygnięcie ocenić należało jako prawidłowe. Przede wszystkim wskazać należy, iż powód podnosząc, iż pozwany nie odpowiadał na przedsądowe wezwania do zapłaty i pisma mające na celu polubowne załatwienie sprawy, przedłożył jedynie pisma pochodzące od pozwanej, z których wynika, iż sprawą zajmuje się wskazana w treści pisma Kancelaria. Powód przedłożył także pismo kierowane do pozwanej, z którego wynika żądanie zajęcia przez pozwaną stanowiska. Z przedmiotowych pisma nie wynika natomiast, z jakim faktycznie żądaniem zwrócił się powód do pozwanej i czy rzeczywiście było to żądanie tożsame co objęte niniejszym pozwem. Z żadnych z przedstawionych przez powoda pism

nie wynika aby zwracał się przed wniesieniem pozwu z żądaniem wyjaśnień czy przedstawienia dokumentów, które pozwoliłyby ocenić powodowi czy przysługuje mu wobec pozwanej roszczenie w dochodzonej pozwem wysokości.

W ocenie Sądu II instancji, nie można zgodzić się także ze skarżącym jakoby fakt, iż pełnomocnik pozwanej działał na podstawie umowy stałego zlecenia, miał wykluczyć przyznanie wynagrodzenia czy też jego miarkowanie. Jest wewnętrzną sprawą pozwanej sposób w jaki układa ona wzajemną współpracę z reprezentującym ją pełnomocnikiem. Zasądzona stawka wynagrodzenia jest stawką minimalną i w takiej minimalnej wysokości uwzględnia już fakt, iż nakład pracy pełnomocnika w sprawie był niewielki.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne (pkt I.). W punkcie II Sąd Odwoławczy orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu ((...)(...))

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...).